

Täysistunto

Tiistai 29.11.2022 klo 13.59—20.30

22. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 228/2022 vp

Valiokunnan mietintö SiVM 17/2022 vp

Toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 22. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Avaan keskustelun. Edustaja Juuso, olkaa hyvä.

Keskustelu

19.19 **Kaisa Juuso ps:** Arvoisa puhemies! Perussuomalaisten mielestä hallituksen esitys varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen alentamisesta on kokonaisuutena sekava, varhaiskasvatuksen ongelmia kasvattava ja julkista taloutta heikentävä. Perussuomalaiset ei ylipääntään ole kannattanut näiden maksujen jatkuvaa alentamista, sillä niitä on jo alennettu kolmeen otteeseen vuosina 2018 ja 21 ja lisäksi tulorajojen indeksikorotukset 1.8.22 alensivat maksuja, eli tämä olisi jo neljäs puuttuminen hyvin lyhyellä aikavälillä.

Tämä esitys on yksi näistä kiireellä tuoduista esityksistä, missä ei ole ollut lausuntokierrosta ennen kuin se on tuotu eduskuntaan, ja sen kyllä huomaa. Esitys on tavoitteeltaan epäjohdonmukainen. Sillä halutaan parantaa erityisesti pieni- ja keskituloisten perheiden asemaa, mutta samalla todetaan, ettei vaikutus kohdistuu pienituloisiin, jotka eivät tälläkään hetkellä maksa varhaiskasvatuksesta. Samalla esityksellä halutaan kompensoida sähkön hinnan nousua, mutta tähän olisi mahdollista puuttua suuremmillakin keinoilla. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen alentaminen sähkön hinnan nousun vuoksi on perussuomalaisten mielestä kaukaa haettua.

Esityksestä ja asiantuntijalausunnoista käy myös ilmi, että jatkuvat maksuperiaatteiden muutokset ovat kunnille erittäin haastavia eikä kohta ole enää taloudellisesti järkevää periä maksuja, jos niitä jatkuvasti alennetaan. Taloudellisesti järkevää ei ole myöskään se, että kyseinen muutos heikentäisi julkista taloutta työllisyysvaikutuksetkin huomioon ottaen noin 91 miljoonaa euroa vuositasolla — siis tämä olisi jatkuva heikennys, julkisen talouden heikennys. Maksuhelpotusten rahoittaminen velalla ei perussuomalaisten mielestä ole kestävää eikä vastuullista taloudenpitoa, vaan vastaavat säästöt tulisi hakea sellaisista menokohteista, jotka eivät palvele suomalaisten hyvinvointia ja turvallisuutta. Asiantuntijalausunnoissa tuotiin lisäksi esiin se, että lakimuutoksesta aiheutuvat kustannukset kunnille ja valittu kompensaatiotapa yhteisöverolla eivät kohdistu oikeudenmukaisesti. Osalle kunnista maksutuottomenetykset ja kustannusten lisääntyminen merkitsevät kunnan talouden heikentymistä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 131/2022 vp

Arvoisa puhemies! Varhaiskasvatuksessa on monilla alueilla ongelmia ja pulaa osaavasta työvoimasta. Tämä esitys lisäisi varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrää arviolta 2 900:lla ja kuormittaisi sen nykyisiä työntekijöitä entisestään. Esityksessä ei myöskään oteta riittävästi huomioon yksityisen varhaiskasvatuksen toiminnan edellytysten heikentymistä lakiehdotuksen seurauksena.

Edellä olevan perusteella ehdotan, että lakiehdotus hylätään ja hyväksytään perussuomalaisten vastalauseen mukaiset neljä lausumaa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Koponen, Ari, olkaa hyvä.

19.23 **Ari Koponen ps:** Arvoisa herra puhemies! Edustaja Juuso avasi tätä asiaa edellä erittäin hyvin, ja siihen ei ole lisättävää, muuta kuin että kannatan edustaja Juuson esityksiä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Lehto, olkaa hyvä.

19.23 **Rami Lehto ps:** Arvoisa puhemies! Kuten edustaja Juuso jo tuossa totesi, niin tässä ei ole vaikutusta pienituloisille perheille, kerta ne eivät muutenkaan maksa näistä mitään. Tällä hetkellä monissa perheissä on jo lapset varhaiskasvatuksesta pois, mutta energiamaksut ovat kovia ja sitä kautta tarvittaisiin tukea sinne. Samalla kun puhutaan tätä, että on jaettu nytten ylimääräisiä lapsilisäjä ja näitä alennetaan, mutta meillä on paljon yksinasujiakin, jotka tarvitsevat tällä hetkellä tukea, ja hallituksen pitäisi tällä hetkellä kohdistaa sinne kanssa huomiota eikä aina vaan, että kaikille varhaiskasvatusmaksuja alennetaan — ja varhaiskasvatusmaksuja alennetaan taas. Ymmärrän, että niiden pitää olla kohtuuhintaiset, ja se taas, kun on kohtuuhintaista varhaiskasvatusmaksua, saa ihmiset ehkä helpommin lähtemään työmaalle, mutta ei tätä tarvitse joka kerta alentaa, vaan tarvitaan muita tukia perheille ja yksin elävillekin.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Mäenpää, olkaa hyvä.

19.24 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa puhemies! Kannatan perussuomalaisten vastalauseita.

Tämä on semmoinen asia, että kun itse tutustuin noihin taulukoihin, niin nämä asiakasmaksujen alennukset näyttävät kohdistuvan tällä hetkellä keskituloista parempituloiseen, eli ne eivät enää koske pienituloisia eivätkä edes keskituloisia, vaan tämä alennus kohdistuu enemmän sinne.

Sitten olen siitä huolissani, kun tavallaanhan tämä raha, millä näitä alennetaan, tehdään käytännössä valtion velkarahalla. Minun mielestäni tämä on sillä lailla vähän ristiriitaista, että kannattaako meidän velkarahalla alentaa näitä varhaiskasvatuksen maksuja, koska nämä tulevat käytännössä näiden lasten maksettaviksi sitten jatkossa sen velan kautta ja heidän ansaitsemiensa tulojen kautta. Heitä verotetaan jatkossa rankemmin, eli varhaiskasvatuksen lapset joutuvat käytännössä itse maksamaan nämä tulevaisuudessa. Minun mielestäni näitä ei kannata alentaa, ja yhdyn tuohon edustaja Juuson esitykseen.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 131/2022 vp

19.26 Sanni Grahn-Laasonen kok: Arvoisa puhemies! Nyt täytyy kyllä ihmetellä perussuomalaisten linjaa, eli vastustatte varhaiskasvatusmaksujen alentamista. [Juha Mäenpää: Velkarahalla!] Näillä varhaiskasvatusmaksujen alentamisilla on iso merkitys lapsiperheille, ja se korostuu erityisesti nyt, kun kaikki arjen kustannukset ovat kasvussa ruoasta sähköön ja asuntolainojen koroista kaikkiin mahdollisiin hankintoihin. Eli uskon, että lapsiperheet kyllä ottavat hämmentyneinä vastaan tämän tiedon, että perussuomalaiset näitä maksujen alentamisia vastustavat.

Kokoomus olisi itse asiassa valmis alentamaan varhaiskasvatusmaksuja jopa enemmän kuin hallituksen esityksessä nyt. Ja tämä noudattaa semmoista johdonmukaista linjaa, joka viime kaudella jo aloitettiin, eli varhaiskasvatusmaksujen alentamistahan tehtiin jo viime hallituksessa, Sipilän hallituksen kaudella, ja sitä linjaa on nyt viety eteenpäin, ja tässä olemme kokoomuksessa olleet mielellään mukana. Se perustuu siihen ajatteluun, että varhaiskasvatus on Suomessa lapsen oikeus, ja varhaiskasvatuksella on monia erittäin positiivisia vaikutuksia esimerkiksi syrjäytymisen ehkäisyyn ja ongelmien ennaltaehkäisyyn. Ja me tarvitsemme varhaiskasvatukseen mukaan myös ne lapset, jotka tällä hetkellä ovat siellä ulkopuolella.

Sääli on nimenomaan se, että Suomessa varhaiskasvatuksen ulkopuolella on paljon sellaisia lapsia, jotka eniten hyötyisivät laadukkaasta varhaiskasvatuksesta. Näin voitaisiin tasata kotitustaeroja, luoda ja perustaa pohjaa myöhemmälle oppimisen polulle, vahvistaa sosiaalisia taitoja, ennaltaehkäistä kiusaamista, ennaltaehkäistä ongelmia, joita on esimerkiksi kielen oppimisessa, kun kyse on vaikkapa vieraskielisistä lapsista — eli pystytään tukemaan sitä kautta onnistunutta kotoutumista, mikä varmaan on myöskin perussuomalaisten mielestä järkevää politiikkaa, että mieluummin ennaltaehkäistään niitä ongelmia aikaisessa vaiheessa.

Tämä varhaiskasvatukseen osallistuminen on myöskin osaltaan yksi mahdollisuus vähentää vaikkapa lastensuojelun kuluja, kun ongelmat eivät pääsisi niin paljon pahemmiksi tai pahenemaan, vaan pystytään puuttumaan niihin perheidenkin ongelmiin ja tukemaan perheitä jo varhaisessa vaiheessa. Meillä Suomessa on hyvää kehitystä nyt siinä, että varhaiskasvatuksen osallistumisastetta on saatu ylös — sitä myönteistä kehityssuuntaa on myös OECD kiittänyt. Ja seuraava askel olisikin se, että maksujen alentamisen rinnalla toteutettaisiin ensi hallituskaudella kaksivuotinen esiopetus, joka koskisi koko ikäluokkaa. — Kiitoksia, arvoisa puhemies.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Piirainen, olkaa hyvä.

19.28 Raimo Piirainen sd: Arvoisa puhemies! Joo, täytyy yhtyä kyllä edustaja Grahn-Laasonen puheenvuoroon siinä, että tällä on niin merkittävät vaikutukset lapsiperheisiin ja ennen kaikkea sellaisiin perheisiin, joilla on sosiaalisia ongelmia. Ja myös työllisyysvaikutukset ovat merkittävät, eli pystyy ehkä pienemmälläkin palkalla lähtemään töihin, ja tällä tavalla tämä antaa mahdollisuuden lähteä töihin nyt sitten niillä alueilla, missä on työvoimasta puutetta.

Eli kyllä tällä on erittäin suuret merkitykset, ja tietysti toivoisin, että tästä tulisi arviointia jonkun ajan päästä sitten — vuoden, kahden päästä — että mitä kaikkea tämä tarkoittaa. Jo hyvin varhaisessa vaiheessa lapsilla alkaa näkyä erilaisia ongelmia, ja sillä myös, että ollaan sosiaalisessa yhteisössä toisten lasten kanssa leikkimässä ja viemässä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 131/2022 vp

varhaiskasvatusasioita eteenpäin, oppimista ja kaikkea siihen liittyvää, on erittäin merkittävät vaikutukset. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Juuso, olkaa hyvä.

19.30 Kaisa Juuso ps: Arvoisa puhemies! Kokoomuslaiset täällä mainostavat jatkuvasti, kuinka he ovat talouspuolue ja tekevät ehdotuksia, millä tavalla tehdään hyvää talouspolitiikkaa. No, kokoomus on vuoden 1990 jälkeen ollut aika monta vuotta hallituksessa, ja kokoomuksen talouspolitiikkaa en voi kyllä kehua mitenkään hyväksi, koska Suomen velka on koko ajan kasvanut — koko ajan kasvanut kokoomuksen ollessa hallituksessa. Missä on kokoomuksen talouspolitiikka? Nytkin, tälläkin esityksellä, julkisen talouden rapautuminen 91 miljoonaa per vuosi, ja tämä on jatkuvaa.

Tätä esitystä perustellaan sähkön korkealla hinnalla. Sähköllä on korkea hinta juuri nyt, mutta me emme tiedä, onko syksyllä tai ensi vuonna tai seuraavana vuonna, ja silti tätä perustellaan sähkön hinnalla. Siis perustelu ontuu. Jos me haluamme varhaiskasvatuksen maksuja poistaa kokonaan tai entisestäänkin laskea, niin kyllä perustelujen pitää olla jotakin muuta kuin se, että sähkön hinta nousee. [Mari Rantanen: Miksei sähkön hintaa laske- ta?] Ja vaikka tämä sitten korvataan yhteisöverolla kunnille, niin korvauksesta kunnille ei ole millään tavalla edes tehty vaikutusarviota, että miten tämä eri kuntiin vaikuttaa. Ei tietenkään ole tehty vaikutusarviota, koska tämä koko esitys ei ole ollut lausuntokierroksella ennen kuin se tuli eduskuntaan. Vaikka tässä on simuloitu tämä työllisyyden paraneminen, arviolta 1 900 henkeä vuoteen 2026 mennessä, niin siitäkin huolimatta julkinen talous menee miinukselle 91 miljoonaa euroa vuosittain, varmaankin vielä indeksikorotuksella.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Mäenpää, olkaa hyvä.

19.31 Juha Mäenpää ps: Arvoisa puhemies! Kokoomuksen edustaja Grahn-Laasonen moitti meitä siitä, että me emme suhtaudu lapsiperheisiin myönteisesti. Me nimenomaan suhtaudumme lapsiperheisiin myönteisesti. Olemme huolissamme julkisen velan kasvusta, ja sen maksajia ovat ne lapset, joita nyt tuossa käsitellään, kun halutaan alentaa asiakasmaksuja. Mutta nämä asiakasmaksut käytännössä laskisivat keskimääräistä parempituloisilla perheillä, [Leena Meri: Ilmankos kokoomus kannattaa!] Kaikkein korkeatuloisimmille ei tulisi maksujen alennusta. Siellä on kaksi tuloluokkaa, johonka sitä ei tulisi. On sosiaalipoliittisesti erityisen perusteltua, että me ollaan vastaan.

Elikkä jos me saadaan tällä lakimuutoksella sinne varhaiskasvatuksen piiriin 2 900 uutta lasta ja on arvioitu, että se lisää työllisyyttä 1 900 henkeä, niin tämä on silti 91 miljoonaa tappiollinen, elikkä käytännössä valtio velkaantuu tällä päätöksellä 91 miljoonaa euroa vuosittain ja ne lapset maksavat tämän velan. Ei täällä ole ilmaista rahaa, niin kuin edustaja Arhinmäki aikoinaan täällä sanoi.

Ihmettelen, että kokoomus ja SDP ovat löytäneet tällaisen yhteisen linjan tästä. SDP:lle on ihan selvä ideologinen valinta, että halutaan kaikki sinne, jossa heitä saadaan kasvattaa yhteiskunnan kuuliaisiksi kansalaisiksi, mutta ihmettelen sitä, että kokoomus talouspuolueena ei osaa laskea eikä ole huolissansa siitä lapselle tulevasta julkisesta velasta, jonka tämä aiheuttaa, nimenomaan näille lapsille. Meidän pitää huolehtia tulevien sukupolvien velan määrästä ja yrittää kaikilla tavoin pienentää sitä velkaa, mitä me jätämme lapsille, etteivät lapset joudu maksamaan näitä. Tämä on ihan käsittämätön juttu, että en

Pöytäkirjan asiakohta PTK 131/2022 vp

ymmärrä, edustaja Grahn-Laasonen, että pystytte mitenkään tätä asiaa perustelemaan. Me olemme huolissamme lasten tulevasta velasta. Totta kai puolustamme lapsiperheitä, mutta jos tämä kohdistuu erityisesti korkeampituloisiin, siis keskimääräistä suurempituloisiin perheisiin, niin kyllä heillä on varaa se maksaa. Jos tämä kohdistuisi pienempituloisiin enemmän, niin silloin tämän lain hyväksyminen olisi ehkä hyväksyttävämpää.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Rantanen, Mari, olkaa hyvä.

19.34 Mari Rantanen ps: Arvoisa puhemies! Jos tätä lainsäädäntöä, näitä maksualennuksia, nyt perustellaan sähkön hinnalla, niin voisi jotenkin kuvitella, että jos sähkön hintaa haluttaisiin alentaa, niin silloin pyrittäisiin puuttumaan jonkun sortin sähkötukiin tai sähkön hintaan yleensä. Nyt näin ei tehdä vaan mennään täältä varhaiskasvatuksen kautta.

On suorastaan kyllä irvokasta aika-ajoin kuunnella kokoomuksen kaksilla rattaila ajamista. Viime viikolla te esititte ensin leikkauksia toimeentuloon, ja hetken päästä te äänestitte täällä toimeentulotukea laittomasti maassa oleville. Nyt te esitätte täällä, että täytyy varhaiskasvatusmaksuja alentaa, jotta vieraskieliset lapset pääsevät päivähoidon. No, ensinnäkin ne ongelmallisimmat maahanmuuttajaryhmät, joista edustaja Grahn-Laasonen tässä puhuu, eivät edes kuulu päivähoidomaksujen piiriin noin ylipäättänsä, koska perin usein siellä on myöskin kielitaidottomuutta vanhemmilla, ja näin ollen he harvemmin ovat töissä, ja siltä osin tämäkään esitys ei sinne osu. On toki tavattoman herttaista, että kokoomus joka asiassa tällä hetkellä puhuu— vähän niin kuin vihreät — että kaikessa aina menevät ensin maahanmuuttajat ja turvapaikanhakijat, heidän toimeentulonsa ja heidän tarpeensa.

Nyt täytyy kyllä sanoa, että mikäli edustaja Grahn-Laasonen on millään tavalla perehtynyt esimerkiksi pääkaupunkiseudun varhaiskasvatuksen tilanteeseen, niin tiedätte, että meillä on valtava massa lapsia mutta ei hoitajia ja siellä on turvattomia päiviä joka päivä ja vanhemmat joutuvat olemaan viemättä lastaan päivähoidon sen vuoksi, että siellä ei ole hoitajia ja ei pystytä takaamaan turvallista päivää. Nyt te haluatte kuitenkin tällä esityksellä lisätä vielä lapsia päivähoidossa.

Uskoisin nyt, että ehkä tämän vyyhdin selvittäminen ei ole tästä esityksestä kiinni. Jos te haluatte tukea niitä henkilöitä, joiden sähkölaskut ovat korkealla, hallitukselta sopii odottaa esityksiä, joissa puhutaan sitten nimenomaan siitä sähköstä. Se nimittäin osuu myös niihin henkilöihin, joilla ei ole lapsia. Jos te sitten haluatte jotakin muuta, esimerkiksi vielä lisää lapsia varhaiskasvatukseen, josta ei nytkään selvitä, niin tuokaa sellaisia esityksiä. Sen sijaan kaipaisin kyllä kovasti, että ymmärrettäisiin myös sen arvo, että jotkut vanhemmat kykenisivät hoitamaan lasta kotona, mutta näistä kotihoidon tuista ja erilaisista lisistä, joita kaupungit kotihoitoon antavat, pruukataan luopua. Siinäkin on muuten syynä nimenomaan maahanmuuttajataustaisten naisten huono työllisyys. [Puhemies koputtaa] Kyllä me suomalaiset saamme tässä joka kohdassa korvillemme.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

19.38 Sanni Grahn-Laasonen kok: Arvoisa puhemies! Tällä hetkellä suomalaisissa lapsiperheissä painitaan sen ongelman kanssa, että arki kallistuu, niin kuin totesin, kauttaaltaan. Se koskee lapsiperheitä laajasti. Jos nyt pöydällä on esitys, jossa helpotetaan lapsi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 131/2022 vp

perheiden arkea — ei kaikkien, koska esitys kohdistuu näihin tuloluokkiin, jotka meillä on olemassa varhaiskasvatusmaksuissa — niin se tulee varmuudella tarpeeseen näissä perheissä, joita tämä koskee. Kaikkein pienituloisimmathan on jo vapautettu näistä maksuista kokonaan, ja se on hyvä asia. Se on sosiaalipoliittisesti perusteltu ja myös koulutuspoliittisesti perusteltu hyvä linja. Nyt tähän nollamaksuluokkaan tulee lisää perheitä, eli he vapautuvat maksuista, ja sitten perheiden maksuja kohtuullistetaan tällä esityksellä.

Jos te tapaatte ihmisiä, lapsiperheitä, jotka elävät ruuhkaista, hektistä arkea ja yrittävät selvitä kasvavista kustannuksista, kun on paljon hankintoja — on asuntolainat, pitää vaihtaa autoa, pitää yrittää ruokakauppalaskuista ja nousevista sähkölaskuista selvitä, kaikista hankinnoista ja kustannuksista — niin mielestäni ei ole mitenkään kaukaa haettava, että tässä tilanteessa helpotetaan perheiden tilannetta myöskin sähkölaskujen osalta. Se on ihan hyvä peruste. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ei tässä sähkölaskuja kompensoida!] — Tämä esitys auttaa yleisesti lapsiperheiden taloutta, niin kuin tiedätte.

Tällä on myös muita perusteluja, ja syy, miksi kokoomus tätä voimakkaasti kannattaa, liittyy siihen, että me ajattelemme, että lapsilla on oikeus osallistua laadukkaaseen varhaiskasvatukseen. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Varhaiskasvatus on tänä päivänä koulutusjärjestelmän ensimmäinen ja itse asiassa tutkitun tiedon mukaan vaikuttavin osa. Siellä pystytään syrjäytymistä ennalta ehkäisemään ja tasaamaan lähtökohtaeroja, ja se on erittäin hyvää, vahvaa, sosiaalisesti oikeudenmukaista politiikkaa, joka tukee myös myöhempää oppimista ja elämässä pärjäämistä. Tästä on paljon tutkimustietoa, johon olen laajasti tutustunut myöskin viime kaudella, kun opetusministerinä sain toimia, ja myös kansainvälisissä yhteyksissä nousee yhä vahvemmin tutkimustiedosta varhaiskasvatuksen vaikuttavuus koulutuspoliittisestikin, että sillä pystytään tukemaan parempia oppimistuloksia ja ennen kaikkea mahdollisuuksien tasa-arvoa lasten välillä.

Kun nyt kysytte kokoomuksen talouslinjasta: Siihen on nyt harvinaisen helppo tutustua, kun se on tänään julkaistu meidän vaihtoehtobudjetissa. [Perussuomalaisten ryhmästä: Kerro se nyt tässä!] Me otamme yli miljardilla eurolla vähemmän velkaa kuin hallitus ja rakennamme vastuullisen kahden vaalikauden suunnitelman, jossa menoja sopeutetaan miljardilla eurolla, ja sen lisäksi teemme työllisyysreformia, teemme menojen priorisointia, jossa tämäkin on mukana, eli haluamme panostaa tähän, mutta leikkaamme sitten vastaavasti muualta, [Leena Meri: Sosiaalityö!] ja niin edelleen. Eli mikäli olette huolissanne kokoomuksen talouslinjasta, niin tähän voi tutustua. Se on hallituksen linjaa merkittävästi vastuullisempi vaihtoehto, joka toteuttaa tulevien sukupolvienkin näkökulmasta vastuullista ylisukupolvista linjaa, eli pysäytämme velkaantumisen kahdessa vaalikaudessa ja saamme talouden tasapainoon. Teemme sen sopeuttamalla miljardin vuodessa, ja konkreettisin ehdotuksin.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Juuso, olkaa hyvä.

19.41 Kaisa Juuso ps: Arvoisa puhemies! Entäs ne mökinmummot, jotka takuueläkkeellä niitä sähkölaskuja maksavat? Tukea tulee vasta yli 400 euron jälkeen, mutta niistähän kokoomus ei välitä tietenkään pätäkään, koska heidän mökinmummoilla on tarpeeksi rahaa. [Sanni Grahn-Laasonen: Tässä puhutaan varhaiskasvatusmaksuista!] — Tässä puhutaan sähkötuesta. Tätä perustellaan sillä, että kun sähkön hinta nousee, niin meidän pitää alentaa varhaiskasvatuksen maksuja. Hyvänen aika, perustelu ontuu, kai te ymmärrätte sen?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 131/2022 vp

Kokoomushan on valmis leikkaamaan asumistuesta mutta kuitenkin laittamaan lapset mielellään ilmaiseen päivähoitoon. Jos puhutaan ihan suoraan, mistä tässä on kyse, tässä on kysymys siitä, että vaalit lähestyvät ja hallitus on alkanut heittelemään vappusatasia. Keskusta sai ylimääräisen lapsilisän, joka maksetaan jouluaattona kaikille lapsiperheille, ja vastineeksi vasemmistopuolueet saivat sitten alennuksen näihin varhaiskasvatusmaksuihin, jälleen kerran, koska heidän tavoitteenahan on maksuton varhaiskasvatus. On sääli, että kokoomus, joka kehuu olevansa niin hyvä talouspuolue, vaikka Suomi nyt on velkaantunut tässä kymmenien vuosien aikana kokoomuksen ollessa hallituksessa, kuitenkin menee mukaan tähän vappusatasten heittelyyn. Mikä on se vastuullinen talouspuolue kokoomus? Missä on se kokoomuksen vastuullisuus? Te leikkaatte pienituloisten asumistuesta, näinhän teidän Petteri Orpo on sanonut, ja sen sijaan alennatte päiväkotimaksuja. Tämä on vähän tämmöistä, että otetaan sieltä ja täältä, ja mikä on sitten lopputulos? En näe tässä mitään logiikkaa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Rantanen, Mari, olkaa hyvä.

19.42 **Mari Rantanen ps:** Arvoisa puhemies! Edustaja Grahn-Laasonen peräänkuuluttaa tässä laadukasta varhaiskasvatusta, ja sitäpä sopiikin peräänkuuluttaa, mutta sitä ei kyllä tällä hetkellä monastikaan ole, ja se ei suinkaan toki ole työntekijöiden vika, vaan se on sen vika, että ensinnäkin meillä on niin valtavat määrät lapsia siellä, siis kerta kaikkiaan valtavat määrät, ja siellä ei ole työntekijöitä, ainakaan pääkaupunkiseudulla. No, sitä sopii tietysti kysyä, että mistä ihmeestä nämä valtavat määrät lapsia ovat tulleet erityisesti tänne Helsinkiin. Voitteko kuvitella vastausta, edustaja Grahn-Laasonen — se on epäonnistunut maahanmuuttopolitiikka. Meillä on niin valtava määrä täällä lapsia, että heistä ei pystytty asiallisesti huolehtimaan.

Sitten on sanottava kyllä se, että ennen aikaan, kun ei ollut subjektiivista oikeutta päivähoitoon — minä kutsun sitä edelleenkin sanalla ”päivähoito”, sillä varhaiskasvatus viittaa siihen, että valtio omistaa lapsetkin ja huolehtii kasvatusvelvollisuudesta, joka itse asiassa on kotien, vanhempien, tehtävä ensisijaisesti, ja tämä päivähoito tukee siinä — ne lapset, jotka tarvitsivat tätä tasausta eli tarvitsivat kotiolojensa tai muiden asioiden vuoksi päivähoitoa, sitä saivat. Se oli silloin merkattuna sinne, että jos lapsi tarvitsee oman kehityksensä tueksi päivähoitoa, sitä oli saatavilla, mutta tuolloin meillä eivät olleet nämä päiväkotipaikat niin täynnä ja niin kertakaikkisen levottomia ja ilman hoitajia kuin tällä hetkellä. Ehkä tältä osin olisi syytä kyllä pohtia myöskin tätä koko järjestelmää uudestaan, sillä itse olen siinä ymmärryksessä, että siihen aikaan, kun jokainen lapsi ei sinne subjektiivisesti kuulunut, vaikka vanhempi oli kotona tai ei ollut välttämätöntä tarvetta lapsen hoitopaikalle, niin nämä lapset, jotka sitä hoitoa tarvitsivat, olivat siellä. Olivat siellä sitten sen, mitä tarvitsivat, joku kokopäiväisesti ja joku puolipäiväisesti.

Siltä osin kyllä tämä mielestäni vaatisi hiukan muuta tarkastelua kuin sen, että kun tarvitaan tukea sähkölaskuihin, niin alennetaan päivähoitomaksuja. Uskon siihen, mitä tässä edustaja Juuso äsken totesi, mikä tämä perimmäinen syy on: kun vaalit lähestyvät, niin silloin vaikka velkarahalla roiskitaan sinne tänne mieluisiin ja toki tärkeisiin asioihin.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Mäenpää, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 131/2022 vp

19.45 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa puhemies! Minulla on tässä taulukko, jossa kerrotaan tulokymmenyksittäin tuloluokat, ja tämän taulukon mukaan tämä alennus koskee keskimääristä paremmin tienaavia. Elikkä minä en ihan oikeasti nyt ymmärrä sitä, että otetaan näille lapsille velkaa maksettavaksi, että näistä lapsista keskimääristä suurituloisimpien vanhempien päivähoitomaksut laskevat hiukan. Tämä on mielestäni juuri niin kuin edustaja Juuso sanoi. Tämä ei ole edes populismia, tämä on pöyhöpopulismia. Tällä haetaan nyt jonkinlaista äänestäjäkuntaa, ja minun mielestä on vastuullista tehdä myöskin tämmöisiä ikäviä päätöksiä.

Mutta haluan korostaa nyt kaikille, jos tätä nyt joku lapsiperhe seuraa tuolla ja katsoo, että tämä koskee vain sitä keskituloista parempaa osaa. Ei tätä vaan voi tukea. Joskus täällä on tehtävä tämmöisiä ikäviä päätöksiä, ja mielestäni tämä on kuitenkin meidän valiokuntaryhmän harkittu näkemys. On tultu siihen tulokseen, että tämä on oikeudenmukainen menettelytapa, että näitä ei lähdetä alentamaan.

Toinen huoli nousee siitä sitten, että jos tämän arvion mukaan 2 900 lasta menee lisää varhaiskasvatukseen, alalle, jossa on jo tällä hetkellä valtava pula hoitohenkilökunnasta, niin ei tämä nyt ainakaan helpota sitä tilannetta siellä. Elikkä tämä tulee olemaan erittäin haasteellinen, ja ihan mielestäni tästä tulee kunnille raskas taakka, kun sinne ilmestyy uusia varhaiskasvatettavia lapsia alalle, jossa on työvoimapula.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.